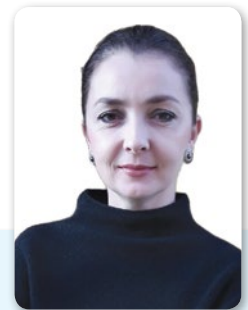

ЧАРІВНИЙ СВІТ ЖИВОПИСУ НА СКЛІ – ДІТЯМ

Заняття гуртка з образотворчого мистецтва

Марія ГАПАК, викладач образотворчого мистецтва, Самбірський педагогічний коледж ім. Івана Филипчика, Львівська обл.

Звичайна скляна поверхня в умілих руках майстра під магією пензля й фантазії легко перетворюється в кольорову казку. А тим паче коли це руки юного художника — малюнок народжується невимушено, адже лише діти творять не замислюючись, так би мовити на одному подиху, як творили колись на склі народні майстри. Таке заняття під силу не тільки обдарованим учням — до нього може долучитися кожен. Треба тільки трішечки терпіння й бажання нести у світ гармонію і красу.

Не вірите? Спробуйте і переконаєтесь!

Тема. Малюнок на склі. Композиція “Різдвяний ангел”.

Мета. Ознайомити учнів з малярством на склі, його специфікою та технологічними особливостями. Залучити до створення зображення у цій художній техніці. Розвивати творчу уяву, вдосконалювати навички роботи з фарбами та кольорами. Виховувати почуття прекрасного, повагу до українських традицій і звичаїв, старанність і охайність.

Матеріали та обладнання: світліни з роботами художників, які працювали в техніці малярства на склі; технологічні картки створення малюнка на склі; шматок листового скла завтовшки 3-4 мм, папір для ескізу, олівець, гумка, чорний маркер, гуашеві або акрилові фарби, палітра, пензлі різної товщини, акриловий контур, шматок золотої фольги, скотч, оцет, ганчірка.

Хід заняття

I. Організаційний момент (1–2 хв)

У класі звучить тиха різдвяна мелодія. Педагог запрошує дітей поринути у чарівний світ мистецтва.

II. Ознайомлення з особливостями створення малюнка на склі (10–12 хв)

1. Емоційне налаштування на тему заняття

— Перші сніжинки лиш торкнулись холодної землі, а в повітрі уже відчувається запах смачної куті. Гріє

серце спомин про веселу коляду й сяйво різдвяної зорі. У передчутті цього світлого свята хочеться створити щось незвичайне!

Прослухайте загадку і здогадайтесь, кому сьогодні буде присвячено наше творче завдання.

Промовляла Галочка в покорі
З мамою молитву перед сном,
А на Галю мерехтливі зорі
Із небес дивились у вікно.
Мамочко моя, чиї це очі,
Ой чиї це тихі і ясні
Так ласкаво-любо серед ночі
З-за вікна всміхаються мені?
Це, дитино, ангелики Божі,
Що злітають з Божого стола
І стоять всю нічку на сторожі,
Щоб спокійно спати ти могла.
А як завтра збудишся, дитинко,
Ти подумай, донечко, над тим
І подякуй щиро добрим вчинком
За опіку ангелам свитим.

Роман Завадович

Вислухавши припущення учнів, педагог підсумовує.

— Так, ви правильно здогадалися, що сьогодні свої творчі роботи ми присвяtimo ангелику і створимо на склі його світлий образ.

СТВОРЕННЯ КАРТИНИ “РІЗДВЯНИЙ АНГЕЛИК”

1. Створи на папері ескіз майбутньої роботи. Фантазуй

2. Підклади готовий ескіз під скло. Наведи контури ескізу за допомогою чорного маркера. Починай малювати з верхнього лівого кутка

3. Зафарбуй сніжинки та інші дрібні деталі. Працюй тоньким пензлем. Не використовуй багато води

4. Переходь до зафарбовування більших деталей. Фарби нанось по чергово, поступово заповнюючи малюнок від дрібних до великих елементів роботи

5. Замалюй великі деталі

6. Заповни фарбою тло композиції. Після висихання фарби перевірни роботу й декоруй її фольгою та акриловими контурами

2. Розповідь учителя про традицію малярства на склі

Орієнтовний зміст повідомлення

Український народ здавна дивував не тільки своєю працьовитістю, а й незвичними талантами. Прості народні майстри, які не мали професійної освіти, вправно ткали, вишивали, розмальовували писанки, створювали вироби з металу та дерева. Особливе місце в народній творчості займало малярство на склі.

Такий вид образотворчості набув популярності в Україні на початку XIX ст., найбільше в цій техніці працювали гуцульські майстри. Вони створювали картини переважно на релігійну тематику. Серед улюблених персонажів були Св. Миколай, Св. Юрій Змієборець, Богородиця з дітям. Такі сюжети прикрашали інтер'єри гуцульських хат, де навпроти дверей була спеціальна полицка — богівка, як казали в народі. На ній господарі виставляли в ряд мальовані образи, які купували до визначних родинних подій: одруження, хрещення дитини та ін.

На початку XX ст. малярство на склі помітно занепадає. Змінилися смаки народу, в моду ввійшла друкована продукція.

Слід сказати, що майстри малярства на склі дотримувались технології створення роботи. Вона дійшла до нас завдяки дослідникам і цінителям мистецтва, зокрема Олені Кульчицькій та Андрею Шептицькому.

Учитель демонструє фото робіт художників, які лялювали на склі.

3. Ознайомлення з алгоритмом створення роботи на склі

Педагог роздає учням технологічні картки створення малюнка на склі. Кожен етап роботи роз'яснює, акцентує увагу на важливих деталях.

Важливі деталі виконання малюнка на склі:

- Під час створення ескізу лінії проводьте чітко й виразно.
- Добирайте для роботи скло, що має такий самий розмір, як і ескіз.
- Аби фарба не скручувалася, протріть скло ганчіркою, змоченою в оцті. А потім витріть його насухо.
- Під час нанесення ескізу намагайтеся не торкатися скла рукою, інакше на ньому можуть знову з'явитися жирні плями.
- Заповнення площин малюнка відповідними кольорами розпочинайте після повного висихання чорних контурів. Спочатку промалюйте дрібні деталі, потім — більші. Користуйтеся тонкими пензлями.
- В останню чергу замальовуйте тло композиції.
- Декорування роботи виконуйте після повного висихання фарби.

Учні розглядають необхідні для виконання роботи матеріали та з допомогою вчителя організують своє робоче місце.

4. Фізкультхвилинка

III. Практична робота (22–24 хв)

Учні повторюють правила безпеки під час роботи зі склом. Виконують малюнок на склі. У класі тихо

**Малюємо на склі. Ще мить — і чути стане,
Як мають крильцями ангелики різдвяні.**

(Надіслала О. Гарбуз, м. Львів)

лунає різдвяна мелодія. Учитель стежить за творчим процесом і за потреби надає допомогу.

IV. Підсумок уроку (5–7 хв)

1. Виставка робіт. Обмін враженнями

2. Рефлексія

- Які враження у вас залишилися від сьогоднішньої роботи?
- Що вдалося добре?
- Чи є моменти, якими ви не задоволені?
- Чи маєте бажання продовжити працювати у цій техніці малярства?
- Малюнок якої тематики хотіли б створити на склі?
- Чи хотіли б подарувати комусь свою роботу? Кому?

3. Заключне слово вчителя

— Сьогодні кожен з вас відчув себе майстром малярства! Картини, створені вами, можуть стати чудовим подарунком до свята для ваших близьких. А ще їх можна використати для оздоблення інтер'єру й створення різдвяного настрою. Та найважливіше те, що кожен з вас сьогодні долучився до відродження краси давнього мистецтва. ●

Анонс

ЩОНОМЕРА ЦІКАВІ ІДЕЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

У січневому випуску журналу — **створення колективного подарунка-сюрпризу** до дня народження однокласника.

В «УПШ» № 2, 2019 року — добірка ідей для виготовлення **подарунків мамам** до свята весни.

Вчасно подбайте про передплату.

Індекс — 89869

ОСВІТЯНИ ЛЬВІВЩИНИ — ПЕДАГОГАМ УКРАЇНИ

Зустрічайте у 2019 році спецвипуск журналу, в якому буде представлено **кращий досвід учителів Львівської області**.

У лютневому випуску

- Компетентнісні завдання з математики
- Ситуація успіху як спосіб розкриття здібностей, талантів і можливостей кожної дитини
- Досвід упровадження принципів педагогіки партнерства
- Методичні рекомендації до викладання теми тижня у 2-му класі "Ідеї. Винаходи. Відкриття"
- Гендерно чутливе читання дитячих книжок
- Інклюзивна освіта: робота з дітьми, які мають легку й помірну розумову відсталість, розлади аутичного спектра і синдром Дауна
- Управлінська компетентність працівника закладу освіти
- Реалізація особистісно орієнтованої освітньої програми "Лицем до дитини" у практиці школи
- Педагогічні умови формування громадянськості молодших школярів
- Урок математики з теми "Додавання та віднімання трицифрових чисел. Розв'язування задач на знаходження трьох чисел за трьома сумами"
- Урок німецької мови "Körperteile. Частини тіла"
- Сценарій екологічного заходу "Клекіт, клекіт, клекіт! То летять лелеки!"

ЗАОЩАДЬТЕ до 10%

- 1 Заходьте на сайт upsh.com.ua
- 2 Оформлюйте онлайн-передплату на журнали "УПШ" та "Джміль"
- 3 Щомісяця гарантовано отримуйте надійну методичну підтримку!